

ข่าวกฎหมายรายเดือน

โดย งานนิติการ ฝ่ายวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว

053-121585 ต่อ 43

053-121573

ปีที่ 11 ฉบับที่ 11 ประจำเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2567

เขียนแบบ “เครื่องหมายการค้า” มีความผิด อย่างไร??

คำว่า "เครื่องหมายการค้า" ทำไมจึงต้องมีการยื่นจดทะเบียน หากยื่นจดทะเบียนแล้วจะเป็นผลดีอย่างไรกับธุรกิจ และตรวจสอบได้อย่างไรว่า "ชื่อแบรนด์ - โลโก้" ซ้ำคนอื่นหรือไม่

จากประเด็นร้านอาหารแห่งหนึ่ง ประกาศผ่านโซเชียลมีเดียว่า แบรนด์ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า "ปังชา" ไว้ พร้อมสงวนสิทธิห้ามลอกเลียนแบบ ทำซ้ำ ดัดแปลง แก้ว และ สงวนสิทธิห้ามนำชื่อแบรนด์ทั้งภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ไปใช้เป็นชื่อร้านหรือใช้เป็นชื่อสินค้า เพื่อส่งเสริมการขาย ทำให้เกิด

การถกเถียงกันบนโลกโซเชียลต่อเนื่องหลายวัน จนแฮทแท็กเกี่ยวกับเรื่องนี้เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งทางกรมทรัพย์สินทางปัญญา ออกมาให้ความรู้ต่อประเด็นนี้ "น้ำแข็งใสรสชาติไทย" มีขายมานานแล้ว จึงไม่มีใครสามารถจดสิทธิบัตร และอนุสิทธิบัตรแล้วอ้างเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในเมนูนี้ได้ ซึ่งร้านนี้จดสิทธิบัตรหลายรายการ หนึ่งในนั้น คือ "ภาชนะ" ที่ใช้ใส่ "ปังชา" ของแบรนด์ดังกล่าว จดสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ไว้ ดังนั้นอย่านำลวดลายหรือแบบภาชนะที่คนอื่นจดสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ไว้ไปใช้

เครื่องหมายการค้ามีกี่ประเภท

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ ระบุคำว่า "เครื่องหมายการค้า" หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้าเพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายนั้น แตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น ด้านกรมทรัพย์สินทางปัญญา ระบุไว้ว่า "เครื่องหมายการค้า" เป็นเครื่องหมายที่ใช้ในการระบุ และจำแนกความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ โดยจะเป็นสินค้าหรือบริการก็ได้ ในบางประเทศรวมถึงประเทศไทย ใช้คำว่า "เครื่องหมายการค้า" สำหรับสินค้า และ "เครื่องหมายบริการ" สำหรับบริการ

จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าอย่างไร

สำหรับผู้ประกอบการและบุคคลทั่วไปสามารถยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้ที่ ศูนย์บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา กรมทรัพย์สินทางปัญญา จังหวัดนนทบุรี หรือสามารถยื่นคำขอผ่านสำนักงานพาณิชย์จังหวัดได้ทุกจังหวัด หรือทางเว็บไซต์ รวมทั้งยื่นคำขอทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับถึงนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า ก็ได้ เครื่องหมายการค้าที่ได้รับการจดทะเบียนแล้วจะมีอายุการให้ความคุ้มครอง ๑๐ ปีนับตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอจดทะเบียน และสามารถต่ออายุได้คราวละ ๑๐ ปี โดยไม่จำกัดจำนวนครั้งแต่การยื่นคำขอต่ออายุต้องดำเนินการภายใน ๙๐ วัน ก่อนวันที่เครื่องหมายการค้านั้นสิ้นอายุในกรณีที่เครื่องหมายการค้ามิได้ยื่นคำขอต่ออายุภายในเวลาที่กำหนดถือว่าเครื่องหมายการค้านั้นได้ถูกเพิกถอนการจดทะเบียน

ตรวจสอบเครื่องหมายการค้าเพื่อป้องกันคดีพิพาท

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่คิดจะประกอบธุรกิจและจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า สามารถตรวจสอบได้เองเบื้องต้นว่าเครื่องหมายการค้าที่ออกแบบมานั้น เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นหรือไม่ เพื่อป้องกันมิให้มีข้อพิพาททางกฎหมายในอนาคตได้ สามารถสืบค้นด้วยตนเองที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา และสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต โดยผู้ขอจะต้องเข้าเว็บไซต์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา ไม่มีค่าใช้จ่าย โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑. เลือกบริการออนไลน์ เมฆระบบจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า (e-Filing)

๒. เลือกตรวจสอบความเหมือนคล้ายของเครื่องหมาย

อย่างไรก็ตาม การตรวจค้นเครื่องหมายตาม ๑. และ ๒. เป็นเพียงการตรวจสอบเบื้องต้น ซึ่งเครื่องหมายการค้าใด จะได้รับการจดทะเบียนหรือไม่ นายทะเบียนจะต้องพิจารณาตามข้อเท็จจริงและรายละเอียดของเครื่องหมายการค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนเปรียบเทียบกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนไว้แล้ว โดยการพิจารณาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

เมื่อจดทะเบียนสิทธิที่เจ้าของจะได้รับ ดังนี้

๑. สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้เครื่องหมายสำหรับสินค้าที่อยู่ในรายการขอจดทะเบียนไว้ รวมถึงการโอนหรืออนุญาตให้ผู้อื่นใช้เครื่องหมายสินค้าที่จดทะเบียนไว้ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ได้

๒. สิทธิป้องกันมิให้ผู้อื่นจำหน่ายสินค้าหรือบริการที่ใช้เครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกัน จนทำให้ผู้บริโภคสับสนหรือหลงผิด รวมทั้งมีสิทธิในการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ละเมิดเครื่องหมายการค้าของตน หรือฟ้องเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของตนได้

๓. สิทธิที่จะโอนหรือรับมรดกสิทธิกันโดยการโอนหรือรับมรดกพร้อมกิจการที่เกี่ยวกับสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วหรือไม่ก็ได้ โดยจะต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียน และในกรณีที่เครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้เป็นเครื่องหมายชุด จะต้องโอนหรือรับ มรดกสิทธิกันทั้งชุด

๔. สิทธิในการดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญากับผู้ละเมิดเครื่องหมายการค้า

อย่างไรก็ตาม แม้เครื่องหมายการค้าจะได้รับการคุ้มครองโดยการจดทะเบียน แต่กฎหมายไม่ได้บังคับให้ผู้ประสงค์จะประกอบการธุรกิจต้องจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าก่อนจึงจะประกอบธุรกิจได้ ดังนั้น หากแน่ใจว่าเครื่องหมายการค้าของตนจะไม่ถูกลอกเลียนแบบ ผู้ประกอบการมีสิทธิที่จะไม่จดทะเบียนก็ได้ แต่เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียนจะมีเพียงสิทธิที่จะใช้เครื่องหมายทางการค้านั้นเท่านั้น จะฟ้องร้องคดีกับผู้ทำการละเมิดเครื่องหมายการค้า หรือเรียกค่าเสียหายตามกฎหมายเครื่องหมายการค้าไม่ได้ เว้นแต่กรณีลวงขาย

ละเมิดเครื่องหมายการค้า มีโทษ

ในการปลอมและเลียนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วของบุคคลอื่น ผู้กระทำความผิดจะต้องรับโทษทางอาญา

ผู้กระทำความผิดฐานปลอมเครื่องหมายการค้ามีโทษจำคุกไม่เกิน ๔ ปี หรือปรับ ไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้กระทำความผิดฐานเลียนแบบเครื่องหมายการค้ามีโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปีหรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล กฎหมายกำหนดเอาผิดแก่กรรมการผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่ว่าจะสามารถพิสูจน์ได้ว่ามิได้รู้เห็นหรือยินยอม ในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

อย่างไรก็ตาม ในกรณีของเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน เจ้าของเครื่องหมายการค้าจะไม่สามารถดำเนินคดีแก่ผู้ปลอมหรือเลียนแบบเครื่องหมายการค้าได้ เว้นแต่เป็นกรณี การลวงขายว่าเป็นสินค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้า

